

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Ministeren er jo i virkeligheden enig med mig i, at de undervisningstilbud, man giver mange steder på erhvervsskolerne, ikke er gode nok, al den stund ministeren kan sige, at i hovedforløbet oplever vi, at de unge, der starter på skolen, slet ikke har en fuld arbejdsdag, så derfor er det a piece of cake at putte nogle ekstra undervisningstimer ind til den gruppe.

Jeg synes faktisk, det er lidt beskæmmende, at undervisningsministeren er enig med mig. Jeg troede, det bare var von-hören-sagen, og at ministeren var helt sikker på, at alt gik godt. Men vi har lige fået konstateret, at der ikke er ressourcer nok på de tekniske skoler til at give de unge et ordentligt undervisningsforløb, og så bliver jeg nødt til at spørge: Hvad vil ministeren gøre ved det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Man kan altid bruge flere penge, men her har vi altså uændrede ressourcer, og nu indretter vi det sådan, at der bliver flere måder at gennemføre en erhvervsuddannelse på. Det er ikke en spareøvelse, det er tværtimod en øvelse, som vil koste penge, fordi vi håber, at flere unge vil benytte sig af muligheden for at få en uddannelse, når der bliver flere adgangsveje. Sådan er det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det var i virkeligheden ikke det spørgsmål, jeg ville stille. Jeg syntes bare, jeg var nødt til at konfrontere ministeren med hans egne ord, og så må vi jo ordne det bagefter, for vi skal jo i gang med en taxameterordning og i gang med at se på, at de unge generelt set skal have en ordentlig uddannelse.

Men ministeren kommenterede slet ikke det måske lidt filosofiske problem, jeg rejste, nemlig: Hvad er det for en pædagogik, der skal tilbydes disse unge, som kommer via mesterlæreperioden, som ikke har haft en ordentlig tilværelse i folkeskolen, og som nu skal mødes med unge, der er vant til at gå på teknisk skole – unge, der kender til dagligdagen og præcis ved, hvad det er for nogle ting, der forlanges? Hvordan skal vi sikre, at de unge, der kommer fra mesterlæren til den tekniske skole, ikke mister enhver form

for selvtillid igen? Hvilke overvejelser har ministeren gjort sig om det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er et rigtig godt spørgsmål, som der arbejdes intenst med på skolerne. Der er jo ingen tvivl om, at efter den reform, vi drøfter i dag, vil eleverne på skolerne nok blive endnu mere forskellige, og det vil yderligere sætte en streg under behovet for en form for niveaudeling i visse fag, f.eks. nogle af de almene fag, også fordi vi meget gerne vil have, at de tekniske skoler bliver vejen til videre uddannelse, så bogligt stærke elever f.eks. først vælger en teknisk skole og derefter vælger at gå videre til en ingeniøruddannelse. Det er noget, erhvervslivet meget gerne ser.

Jeg siger ikke, at erhvervsskolerne skal løse alle problemer i Danmark, men nu får de i hvert fald en bredere vifte af muligheder, og virksomhederne får bedre mulighed for at hjælpe sig selv til at få den arbejdskraft, de får brug for i fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om ændring af lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. (Praktiske indgange og sammenhængende uddannelsesforløb).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 9/11 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Troels Christensen (V):

Lovforslaget her er endnu et skridt på vejen til, at flere unge får en ungdomsuddannelse. Regeringsgrundlaget fra i år opstiller helt klare mål for, hvad vi skal nå: Andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, skal hæves fra niveauet i dag, hvor fire ud af fem unge får en ungdomsuddannelse, til mindst 85 pct. om 5 år og mindst 90 pct. om 10 år.

Kl. 16.45

For at nå de nye mål er det afgørende, at vi får givet ungdomsuddannelserne det nødvendige løft også for at kunne klare fremtidens udfordringer. Hvis målene skal nås og indfries, må vi ikke længere tabe nogen i uddannelsesforløbet, heller ikke de mindre boglige elever. Derfor er det en mærkesag for Venstre, at alle unge uanset deres baggrund får en uddannelse.

Lovforslaget her hjælper netop de praktisk orienterede unge på vej. Forslaget opretter en praktikadgang til social- og sundhedsuddannelserne og til den pædagogiske grunduddannelse som supplement til den traditionelle faglige indgang. Elever, der har en ansættelsesaftale med et praktikest, får nu også mulighed for at blive optaget. Og kvoteordningen sikrer netop, at der bliver plads til unge via begge indgange.

Derved styrker lovforslaget netop mulighederne for også at give de mindre boglige elever en hjælpende hånd, et tiltag, som jeg håber kan samle bred støtte her i salen, ligesom der er bred enighed om at styrke de praktisk orienterede elever i udvalget om mesterlære, som regeringen nedsatte i februar med deltagelse fra arbejdsmarkedets parter.

Samtidig skaber lovforslaget et sammenhængende uddannelsesforløb på social- og sundhedsassistentuddannelsen. Erfaringerne fra forsøgskommunerne viser nemlig, at en sammenhæng i uddannelsen er et væsentligt element i at få flere unge i gang på uddannelsen og få dem igennem hele uddannelsesforløbet. Evalueringen har netop vist, at man tiltrækker flere målbevidste unge ved at samle forløbet. Herved får vi fat i de unge, der ellers ikke ville være startet på uddannelsen, og som måske slet ikke ville være påbegyndt en uddannelse.

Vi får som bekendt om føje år mangel på social- og sundhedsassistenter. Vi har det allerede mange steder på plejehjemmene. Vi ved, at ge-

nerationsskiftet er på vej på sundhedsområdet, og der er faktisk steder, hvor der er desperat mangel på elever og på unge, der skal tage sig af de ældre.

Med den nye ordning her får vi jo en valgfrihed, og den valgfrihed er meget væsentlig for Venstre, man kan nemlig ude på stederne selv vælge, hvilke unge man vil ansætte. De får krav på at få optaget lige præcis den elev, som de har tillid til og hår et godt forhold til.

Jeg håber, at de mange gode elementer i forslaget vil samle bred støtte her i Tinget. Venstre støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det var jo godt at høre, at Venstre støtter regeringens forslag.

Jeg går ud fra, at hr. Troels Christensen har læst høringssvarene. Der er jo en række kritiske høringssvar, og jeg vil godt høre, hvad Venstres ordfører har tænkt sig at svare til det. Bl.a. er der et meget kritisk fra Kommunernes Landsforening om, hvorfor man kommer med forslaget nu, når de øvrige styringsmekanismer ikke er på plads. Det vil jeg godt høre Venstres svar på.

(Kort bemærkning).

Troels Christensen (V):

Vi kommer med forslaget nu, fordi det netop er nu, vi ser, at vi har de udfordringer om at få flere i uddannelse. Det her er jo et middel blandt mange, men vi tror virkelig på, at det, at vi får en ekstra indgang til at få flere i uddannelse i social- og uddannelsen, at vi får flere elever ind, vil være et godt middel til at komme videre.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo da et fromt ønske at have. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge yderligere, om ikke det bare er retorik, at der kommer flere ind i sundhedssektoren på baggrund af det lovforslag her. Hvoraf fremgår det? Hvor har man den viden fra?

Altså, det er klart, at man kan have et ønske om, at der er flere, der kommer ind, fordi man nu får en praktisk adgangsvej til uddannelserne. Det er fint nok, men hvor kommer det fra, at man ved, at der kommer flere ind i sektoren, fordi man laver det lovforslag her? Muligheden eksisterer jo allerede i dag.

(Kort bemærkning).

Troels Christensen (V):

Vi tror på, at når der er det forhold, at der jo er mange, der er trætte af bogen, når de er færdige med grundskolen, og de så får en mulighed for at komme i gang med en uddannelse med et praktisk forløb, så vil det være med til at sikre, at vi får flere ind i uddannelsessystemet.

Kl. 16.50

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører, som jeg nu giver ordet, er hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Lovforslaget, vi behandler her i dag, kan synes fornuftigt på mange områder. Min tilgang til det er, at jeg er positiv kritisk over for forslaget. Hvis det ender med, at vi skal støtte forslaget i dets helhed, synes vi, at vi gerne under udvalgsarbejdet vil have lov til at komme med nogle ting, der kvalificerer det, og have nogle garantier fra regeringen, fra ministeren, om, at det her faktisk fører til det ønskede mål, for ellers giver det ingen mening at gennemføre det.

Vi er helt med på, at det er ønskeligt, at flere unge mennesker får en ungdomsuddannelse. Vi er også helt med på, at det er et område, hvor der er risiko for, at der vil komme til at mangle arbejdskraft i fremtiden. Og hvem synes ikke, at det i hvert fald på det område her skal være sådan, at vores ældre medborgere kan få den hjælp, de har behov for.

Derfor er det jo godt, at vi igennem de senere år har fyldt på med hensyn til kvalitet og indhold i SOSU-uddannelserne, og at det er blevet styrket fra kommunerne. Det er blevet rigtig godt for dem, der arbejder med det her, at det ikke bare er tunge løft, men at der er kommet indhold, uddannelse i hjemmehjælperfaget.

Når jeg er lidt kritisk over for lovforslaget, er det, fordi mange af de høringssvar, der er kommet ind, bl.a. fra FOA, jo siger, at den mulighed har vi allerede i dag. De unge selv er bekymrede for, om kvaliteten bliver forringet i uddannelserne, og hvordan er det med sprogkravene?

Hvis man vælger den praktiske adgangsvej her, så er det jo ikke sådan, at man slipper for noget i den anden ende. Så kommer man jo sandsynligvis til at arbejde først, og da man skal nå det hele, kan vi risikere, at det bliver et meget komprimeret uddannelsesforløb i den sidste ende. Så de får meget, meget travlt. De problemer,

man udskyder i den første del, skal indhentes i den senere del.

Så er vi også meget optaget af, om regeringen på baggrund af bl.a. det høringssvar, jeg omtalte før over for Venstres ordfører, kan komme med nogle tilkendegivelser om, i hvilken retning det går, for på den ene side er KL jo meget tilfreds med, at de nu selv kan optage deres elever, på den anden side siger de, at det er meget uheldigt, at man kommer med det lovforslag på det her tidspunkt, hvor man ikke har styringsmekanismen klar.

Hele det udvalg, der er nedsat eller skal nedsættes, dimensioneringsudvalget, er vi også usikre på hvordan kommer til at fungere i praksis, for der jo er mange aktører her. Det er jo ikke bare kommunerne og amterne, der ansætter de folk her, men også private aktører, og derfor er det ret væsentligt, at vi sikrer, at optaget er tilstrækkeligt på de her uddannelser.

Det fører også til at sige, at det jo er fint nok, at man kan lave et samlet forløb på SOSU-uddannelsen og -assistentuddannelsen og køre det i et samlet forløb. Det er fint nok. Men når vi oplever, at f.eks. virksomheder i Nordjylland lukker, så kommer beskæftigelsesministeren og siger, at hele bundtet kan blive uddannet social- og sundhedsassistenter og -hjælpere. Men der har man bare haft den praksis i loven, at man har sagt, at man kun giver tilskud til at uddanne hjælpere, ikke til assistentuddannelsen. Og det er et forhold, vi godt vil have belyst, selv om det måske ikke lige berører undervisningsministerens område, sådan at vi også kan få det med ind i overvejelserne.

Derfor vil jeg køre videre ad den linje og også stille spørgsmålet, fordi det er nævnt: Hvordan forholder ministeren sig til det forhold, at der er flere SOSU-skoler i en region? Jeg har tidligere spurgt ind til det, fordi jeg er bekymret for, at vi kan risikere, at der sker en centralisering, når staten overtager ansvaret for amtet, og der så ikke er den her koordinering, og at uddannelsesmulighederne geografisk bliver mindre ved, at der bliver færre uddannelsessteder. For når man taler om dimensionering, må der også skulle ske en udvælgelse, når man vælger praktikadgangen og skoleadgangsvejen. F.eks. er der i Nordjylland tre skoler. Hvem er det, der skal have? Vi ønsker af geografiske hensyn, af nærhedshensyn, at vi bevarer de uddannelsesinstitutioner, der er der.

Det er nogle af de betænkeligheder, vi har, som vi vil forfølge i udvalget og stille relevante

spørgsmål om, og vi håber, at ministeren kan give relevante svar. Det er nødvendigt, hvis vi helhjertet skal støtte det her lovforslag.

Kl. 16.55

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Søren Krarup.

Søren Krarup (DF):

Dette lovforslag knytter sig til det netop behandlede om ny mesterlære, idet lovforslaget vil styrke en såkaldt praktikadgangsvej til social- og sundhedshjælperuddannelsen og den pædagogiske grunduddannelse. Og vi er lige så villige over for dette lovforslag som over for det foregående.

Jeg må tilstå, at min viden på området er begrænset. Jeg har kun haft sporadisk forbindelse med social- og sundhedshjælpere i mit tidligere embede, idet jeg dog altid har haft det bedste indtryk af dem, jeg mødte rundtomkring i hjemmene, venlige og hjælpsomme personer, som gjorde deres bedste for at lempe tilværelsen for de syge og gamle, de var tilkaldt til.

Det er naturligvis vigtigt, at dette niveau fastholdes, men vi kan ikke se, at en mere praktisk orienteret tilgang til uddannelsen skulle udgøre nogen fare for dette. Tværtimod kan det formentlig kun betyde, at endnu flere får mulighed for at gøre gavn på dette område, altså også sådanne, som har håndlaget og viljen, men måske ikke modet til at starte på en skole.

Naturligvis vil også dette betyde, at mange med indvandrerbaggrund kan komme i gang. Det hilser vi velkomment, idet vi dog vil understrege ministeriets kommentar om høringssvaret fra Fag og Arbejde i København, hvor der lægges vægt på, at ansøgerne taler et så godt dansk, at de gamle og syge kan forstå dem. Det er efter vores mening meget vigtigt.

Det forekommer os derfor nødvendigt, at den bestemmelse i uddannelsesbekendtgørelsen understreges, at om fornødent må man kræve en prøve i Dansk 3 bestået. Det er godt for de gamle og syge, men det er også godt for ansøgeren med indvandrerbaggrund, for det betyder, at mange årsager til irritation og misforhold ryddes af vejen. Vist skal det være praktisk, men et ordentligt dansk har også med det praktiske at gøre.

Den sproglige og menneskelige kontakt er ikke det mindst betydningsfulde i denne sammenhæng. Derfor kan, som sagt, det sproglige

krav eller det sproglige niveau ikke understreges stærkt nok, ligesom det jo også modsat må understreges, at de gamle og syge har ret til at sige nej til en social- og sundhedshjælper, som de ikke er i stand til at tale dansk med.

Vi siger ja til lovforslaget, og vi håber, at det vil styrke social- og sundhedshjælperuddannelsen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det kan jo ikke overraske ved sådan en førstebehandling af et lovforslag, at hr. Søren Krarup kommer ind på de her emner, der kan synes at være sådan lidt fremmedfjendske. Det her er nu ikke det værste, vi har hørt fra hr. Søren Krarup i den her forbindelse.

Det er også nævnt i nogle af høringssvarene, at målgruppen ikke er særlig defineret i det her, men så kommer hr. Søren Krarup og siger, at det alligevel skal være sådan, at hvis man ikke taler dansk på det niveau, så skal man ikke kunne komme ind på uddannelsen. Så er det gode spørgsmål: Hvis det her skal løse noget som helst, hvad har hr. Søren Krarup så tænkt sig at gøre ved det forhold, at der måske er nogle, der sådan lige er på kanten til at kunne klare det her godt nok? Skal de så holdes ude af uddannelsen, eller hvad skal der ske med dem? Jeg tør næsten ikke spørge, men skal de sendes hjem eller hvad?

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Nej, det kommer jo ikke bag på mig, at hr. Bjarne Laustsen straks lægger den vanlige plade på grammofofonen og taler om fremmedfjendskhed. Det hører jo altså til den retorik, som hr. Bjarne Laustsen åbenbart elsker.

Forholdet er, at jeg ikke har talt om spørgsmål om at komme ind på uddannelsen, men jeg har talt om dem, der kommer ud af uddannelsen, at der er det helt afgørende, at de er i stand til at tale dansk med dem, de skal betjene. Gamle og syge har krav på, at de kan tale med den, der kommer for at hjælpe dem, og derfor må man naturligvis i uddannelsen stille sådanne sproglige krav til dem med indvandrerbaggrund, at de er i stand til at tale med de gamle. Hr. Bjarne Laustsen, der ved så meget, ved selvfølgelig også, hvilket niveau sprogsprøven, der hedder Dansk 3, rummer. Med den prøve vil man være i stand til at tale med de gamle.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jo, men jeg bliver lidt i tvivl, om hr. Søren Krarup har læst høringssvaret fra FOA i København, for det handler udelukkende om at blive optaget og have dansk på et vist niveau. Det er ikke et spørgsmål om, hvad der kommer ud i den anden ende.

Jeg ved ikke, om hr. Søren Krarup er blevet så liberal, at det mål når vi nok. Jeg har hele tiden forstået hr. Søren Krarup sådan, at der skal være barske krav fra starten, men det er der måske blevet slækket på. Det skulle da glæde mig en del, hvis det er tilfældet.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det glæder mig at se det gode samarbejde på venstrefløj, at SF på den måde kan bidrage til, at Socialdemokratiets ordfører får sin viden opfrisket.

Men jeg gentager kun, at det, sagen drejer sig om for mig, er at understrege, at de gamle har krav på, at de, der kommer for at hjælpe dem, er i stand til at tale med dem. Det vil sige, jeg taler om dem, der kommer ud, og det er det, der interesserer mig i forbindelse med henvendelsen fra Fag og Arbejde i København.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

Jeg kan sådan set gøre det meget kort, eftersom det her lovforslag ligger meget godt i tråd med det forslag om mesterlæren, som vi lige har drøftet.

Det her lovforslag sikrer, at der fra den 1. januar 2007 etableres to adgangsveje til social- og sundhedsuddannelserne og til den pædagogiske grunduddannelse, nemlig en praktisk adgangsvej og en skolevej. Målet med forslaget er jo helt entydigt yderligere at styrke uddannelsesmulighederne for de praktisk orienterede unge, og vi forventer også, at vi med det her lovforslag bidrager til, at vi når målet om, at 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i år 2015.

Det er et godt forslag, som Det Konservative Folkeparti kan støtte.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak. Den næste ordfører er fru Charlotte Fischer.

Charlotte Fischer (RV):

Jeg skal fortsat i ordføreren fravær fremlægge Det Radikales Venstres synspunkter på det her lovforslag. Også jeg skal gøre det forholdsvis kort.

Det skal netop ses parallelt med lovforslaget om at indføre en ny mesterlære på erhvervsuddannelserne, og forslaget er nu tilsvarende at give unge, der vil have en social- og sundhedsuddannelse eller pædagogisk grunduddannelse, mulighed for at blive optaget via en ansættelses-aftale med et praktiksted. Vi støtter forslaget af alle mulige grunde.

Vi har brug for unge på de her områder. Ikke mindst på social- og sundhedsområdet er der brug for ny arbejdskraft og arbejdskraft over de kommende år. Målet er jo først og fremmest at sikre, at flere gennemfører uddannelsen, at mindske frafaldet, og med forslaget giver vi altså nogle nye muligheder for, hvordan man kan komme i gang med sin uddannelse og få fodfæste.

Vi mener, at øget fleksibilitet og valgmuligheder er det rigtige i denne her sammenhæng, præcis som vi mente det i forbindelse med lovforslaget om mesterlæren.

Så er spørgsmålet også her selvfølgelig, som det var i forbindelse med det andet forslag, om det så kommer til at virke, og om vi får den nødvendige kvalitet i uddannelserne osv.

Der står i lovforslaget, at undervisningsministeren vil følge udviklingen i uddannelserne på området, og jeg vil blot sige, at jeg håber, at han vil delagtiggøre Folketinget i, hvordan det så rent faktisk går med de her nye muligheder på social- og sundhedsområdet og i forbindelse med den pædagogiske grunduddannelse.

Endelig er der hele spørgsmålet om den praktiske implementering, som flere ordførere har været inde på, med hensyn til hvordan hele det her område skal koordineres, dimensioneres og styres. Alt det vil jeg også meget gerne høre ministerens kommentar til.

Men alt i alt er det positivt for de unge og for hele området, tror jeg, at vi får det her gennemført.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Bastrup.

Anne Baastrup (SF):

Overvejelserne i forbindelse med det her lovforslag svarer jo meget til overvejelserne i forbindelse med en ny mesterlære. Det er de samme pædagogiske problemstillinger, man må rejse, og jeg skal derfor ikke gentage det, som jeg sagde i den sidste ordførertale.

Men det, der er forskellen på det her lovforslag og det andet og de problemområder, der er, er, at vi her står over for en samlet offentlig arbejdsgiver, som har forpligtelsen til at skaffe praktikpladser både til den ene og den anden gruppe plus skaffe tilstrækkeligt med uddannelsespladser. Hvis man læser udtalelsen fra Sammenslutningen af uddannelses- og erhvervsvejledere ved de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, kan man godt blive helt forpustet over de mange problemer, der er forbundet med det her lovforslag.

Kl. 17.05

Så jeg vil gøre min tale kort. Jeg forventer, at ministeren skriftligt i sin kommentar til lovforslaget går mere detaljeret ind og tager de enkelte spørgsmål op: Hvem er det, der er ansvarlig for de forskellige dimensioneringsproblemer? Hvem er ansvarlig for at sørge for, at der, hvor der er praktikpladser, bliver der rent faktisk også henvist unge, som ikke ønsker at starte på SOSU-uddannelse direkte osv.

Der er en lang række meget interessante spørgsmål, og jeg synes ikke rigtig, at ministeriet i de foreløbige kommentarer, der er kommet til denne her henvendelse, har været inde på det. Det kan jo ikke være meningen, at vi står i en situation, hvor det hele bryder sammen, fordi man ikke har taget de rigtige beslutninger på det rigtige tidspunkt.

Grundlæggende har vi de samme problemer som med det tidligere forslag, men vi støtter det.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Fru Majbrit Berlau som ordfører.

Majbrit Berlau (EL):

Så overrasker det vel heller ikke salen, at vi grundlæggende forholder os meget kritisk til det her forslag, ligesom vi gjorde til det forrige forslag, og det har grund i mange af de samme problematikker, som blev rejst under den tidligere debat.

Vi er bekymrede for, at dannelsesaspektet i alt for høj grad bortfalder under en sådan mesterlære. Vi mener, det er væsentligt, specielt i en globaliseret verden, at SOSU-medhjælpere og

SOSU-assistenten fortsat får en god uddannelse i engelsk, samfundsfag, kan blive demokratiske, gode, kritiske borgere osv. osv. Ved at indføre denne her mesterlæreordning – og det er gældende for begge uddannelser – er vi bekymrede for, at det aspekt forsvinder fra uddannelsen.

Så vil jeg, hvad konkret angår det her forslag, sige: SF redegjorde lige for, at den kommunale arbejdsgiver rent faktisk kan stille praktikpladser til rådighed. Det kunne man jo godt se som noget positivt, og det ville også være dejligt at kunne sikre praktikpladserne. Men min bekymring går i høj grad på, at når det her forslag målretter sig primært mod folk med anden etnisk baggrund, så bliver det brugt som beskæftigelsesfremmende foranstaltning udeomkring i kommunerne. For det er jo oplagt, at der er lagt op til i forslaget, at det er kommunalbestyrelsen, der selv bestemmer, hvem der får praktikpladserne.

Det skal ikke være sådan, at alle etniske – lad mig sige det, som det er – kvinder bliver læstet ind i SOSU-uddannelserne mod deres vilje. Jeg er bekymret for en kønsproblematik i det her, som jeg også nævnte under den sidste debat. For det er sådan, at hvis man er på kontanthjælp og man siger nej til en fremlagt plan, er det altså muligt at få reduceret kontanthjælpen. Så jeg kan være meget bekymret for, at det her kan blive brugt som et tvangsselement i en beskæftigelsesfremmende politik for kommunerne, og det vil jeg i hvert fald sikre mig – og det vil Enhedslisten også – ikke bliver resultatet af et sådant forslag.

Og så til sidst: Vi er meget opmærksomme på, at det skal være muligt, at man, når man har gået mesterlærevejen som SOSU-medhjælper, også kan tage SOSU-assistent-uddannelsen uden problemer. Det vil sige, at adgangskravene skal være de samme hele vejen igennem, så det er muligt at gå den slagne vej, hvis det er det, man ønsker.

Det er de bemærkninger, vi konkret har til det her forslag, og jeg håber, ministeren tager det med i sine overvejelser.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Også efter denne behandling vil jeg gerne sige tak for den brede opbakning. Jeg er sikker på, at jeg kan levere tilfredsstillende svar på de spørgsmål, der er rejst, for også dette lovforslag udspringer af et udvalg, hvor der var en betydelig enighed mellem arbejdsgiversiden og lønmodtagersiden og ministeriet.

Men det ændrer selvfølgelig ikke ved, at der kan være bekymringer, som nu hr. Bjarne Laustsens, som er bange for, at vi efter kommunalreformens kan få en centralisering. Det har strengt taget ikke noget med det her at gøre, men jeg vil da fraråde, at man foretager sig noget som helst, som reducerer tilgangen til denne uddannelse. Jeg tror, social- og sundhedsuddannelserne er det vigtigste vækstområde af alle inden for undervisningssektoren, fordi antallet af pensioneringer vokser eksplosivt i disse år, fordi så mange af de ansatte startede i 1960'erne og 1970'erne og nu er på vej til pension. Derfor forudser jeg mangler på ansatte på dette felt.

Kl. 17.10

Så er det jo vigtigt, at arbejdsgiverne, at institutionerne, at kommunerne ikke kun skal sidde og vente på, at SOSU-skolerne får opstøvet nogle elever og får dem sendt ud. Nej, de kan gå ud og hjælpe sig selv, de kan foretage vurderingen selv, og det er altså en stor fordel, at unge mennesker og deres arbejdsgivere kan se hinanden an, før den unge skiber sig ind i en uddannelse. For hvis man først er startet på SOSU-skolen, er det jo et meget større nederlag, hvis det senere viser sig, at det ikke er noget, hvorimod det, hvis man blot har været en måned eller to på en institution og så opdager, at det måske ikke rigtig var noget, ikke på samme måde er et nederlag, som hvis man først har været igennem skolen og derefter har svært ved at finde en praktikplads og derefter finder en praktikplads, og så det alligevel ikke går.

Der er så mange fordele ved at have denne mulighed for en praktisk indgang. Nu prøver vi det bredt i det danske samfund, og jeg håber inderligt, at alle parter både på skolerne, i kommunerne og i institutionerne vil gøre, hvad de kan, for at det her bliver en succes. Det kan altså også være med til at dæmpe nogle problemer med flaskehalse, det kan være med til at give flere mennesker en chance for at vise, hvad de duer til i praksis, fordi det nu er blevet lettere både for de unge og virksomhederne at hjælpe sig selv, hvis de mangler job eller mangler arbejdskraft.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er fuldstændig korrekt, at det kan blive et vækstområde, og at der vil være et behov, det siger alle tal. Derfor er de bekymringer, jeg har haft, og som jeg kan forstå jeg også deler med ministeren et langt stykke hen ad vejen: Kom-

mer der nok ind i systemet, og er det her nok til, at der kommer yderligere flere ind i det? Det har man lov at håbe, det har man lov at tro.

Alligevel siger KL, at styringsmekanismerne ikke er på plads i det her. Det var det, jeg spurgte ministeren om. KL nævner i sit høringssvar noget om, at det ikke helt er på plads, og jeg er ikke sikker på, at det her giver den ønskede effekt.

Vi har jo også set på skolepraktikområde osv., at arbejdsgiverne ikke står i kø for at tage folk ind. Man har haft muligheden hidtil, man har ikke gjort det. Hvad er det lige, der skulle gøre, at det her lovforslag er guds gave til kommunerne, amterne og de private aktører på det her område? Jeg kan sagtens se, at der kan være den vinkel på det, men det er vel mere tro, end det er reel viden om det.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

I dag er det sådan, at vejen ind i disse uddannelser og job er skolen. For fremtiden bliver det sådan, at de ansættende myndigheder kan skabe en vej ved siden af skolen, nemlig en praktisk vej, og den ansøger, som de vælger at ansætte efter en samtale, har derefter ret til en plads på skolen. Det er en ny og vigtig adgangsvej.

Selve det, at det er en arbejdsgiver, en institutionsleder, som tager en samtale med den pågældende, tror jeg altså er en noget vigtigere proces, end at man på skolen bliver vurderet på sine 9.-klasses-prøver i engelsk og matematik og dansk.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det er blevet udtrykt fra forskellig side, at målgruppen ikke er klart defineret. Tror ministeren ikke, at det er meget svært for den her gruppe, hvis de er nydanskere? Ministeren siger jo selv, at der er en speciel grund til, at man kommer den vej ind i systemet, og det kan sagtens være, at det er rigtigt, men så skal der da også være nogle ude på den enkelte arbejdsplads til at tage sig af dem.

Det er jo det, man ikke gør på tømrerværksteder i dag, man tager sig ikke af dem. Man vil hellere have dem, når de har været igennem skoleforløbet, så kan man godt bruge dem. Men

det at gå ind og tage ansvar, selv afsætte ressourcer, selv sætte en voksen af til det, lave førdning osv. får man ikke gjort. Derfor tror jeg ikke, at kommunerne vil bruge det her i særlig høj grad. Jeg kan håbe på det, ligesom ministeren gør, men det er mere fugle på taget end i hånden. Derfor: Hvis ministeren ved noget, vi andre ikke ved, så kom frem med det.

(Kort bemærkning):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det, jeg ved, ved jeg bl.a. fra institutionsledere og fra ledere af hjemmeplejen, som jeg har talt med, og som meget gerne vil have denne mulighed for selv at se folk an, selv at sige god for en person med sikkerhed for, at vedkommende derefter kan komme på skole. De vil med andre ord gerne have et bredere rekrutteringsgrundlag end den gruppe, som har været på det seneste hold på social- og sundhedsskolen. Det ønske synes jeg vi skal opfylde, for der bliver mangel på arbejdskraft, og vi vil gerne have, at flere skal tage en uddannelse.

Kl. 17.15

Det er det helt rigtige tidspunkt at gøre det på. Hvis ikke vi kan få denne praktiske adgangsvvej til at fungere nu, hvor der er opgang i beskæftigelsen, så ved jeg ikke, hvornår vi kan gøre det. For regeringen er det jo altså et led i, at vi gerne vil have, at 95 pct. af de unge skal have en uddannelse.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 61: Forslag til lov om ophævelse af lov om en statsskole som forsøgscenter for 8.-10. skoleår. Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 9/11 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Venstre kan bakke op om dette lovforslag af flere grunde. Lovforslaget handler om at ophæve lov om en statsskole som forsøgscenter for 8.-10. skoleår.

Det drejer sig om, at ressourcerne skal omprioriteres, så de bliver brugt til en styrkelse af kvaliteten på folkeskoleområdet. Folkeskoleområdet skal jo ses som en helhed, og så er det ikke det rigtige signal at sende, at man har et forsøgscenter, som kun rummer 8.-10. skoleår. Hvis jeg skulle liste nogle af handlingerne i lovforslaget op, skulle det være:

Der vil være større effekt og fleksibilitet i et fremtidigt forsøgs- og udviklingsarbejde, hvis der inddrages forskellige skoletyper.

Der vil være større effekt, hvis forsøgene bliver spredt ud på flest mulige folkeskoler.

Der vil være større effekt, hvis forsøgene bliver fordelt rundt i landet, så det bliver lokale ideer, der får lov til at blive prøvet af.

Jeg vil gerne lige understrege, at den igangværende forsøgsvirksomhed efter afviklingsperiodens ophør vil kunne søges gennem andre kanaler på lige fod med andre forsøgs- og udviklingsarbejder. Det foreslås jo også, at Ungdomsbyen, som Statens Pædagogiske Forsøgscenter netop er tilknyttet, stadig får et statsligt tilskud på op til 3 mio. om året. Det er under forudsætning af, at der opnås enighed mellem eksterne parter, lokale myndigheder og interessenter om præmisserne for Ungdomsbyens videreførelse.

Altså er der faktisk ikke noget i dette lovforslag, som ikke taler for, at netop Venstre kan støtte forslaget, så derfor kan jeg slutte, som jeg startede: Venstre bakker op om dette lovforslag.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ordføreren blive stående på talerstolen. Der er flere, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det fru Pernille Vigsø Bagge.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg vil gerne høre ordføreren: Hvad er til hinder for, at man bevarer Statens Pædagogiske Forsøgscenter sammen med alle de andre initiati-